

Govaert Kok combineerde een hang naar het verleden met oog voor de toekomst. De rechter zette zich in voor Oikocredit

Het eeuwige leven Govaert Kok 1935-2021

PETER DE WAARD

Bij hem ging recht samen met sociale gerechtigheid. Hij was president van zowel het gerechtshof in Den Bosch als in Den Haag en schreef en passant hun geschiedenis. Govaert Kok was daarnaast bestuurder in de oud-katholieke kerk, voorvechter van de oecumene en bestuurslid van de Wereldraad van Kerken.

Verder was hij 45 jaar geleden betrokken bij de oprichting van Oikocredit, een kredietcoöperatie die investeerde in derdewereldprojecten. Het dividend bleef beperkt tot 2 procent. Het geld kwam uit het Westen, maar de zeggenschap lag bij de mensen in ontwikkelingslanden. 'Geen shareholders value, maar careholders value', was de slogan. Niemand gaf er een cent voor. Nu heeft Oikocredit 1 miljard euro uitstaan. Kok was actief tot de laatste snik. 'Hij heeft alles kunnen doen in zijn leven wat hij wilde doen', zegt zijn dochter Kiki Kok. Hij overleed 10 maart in Rotterdam na een val in het revalidatiecentrum waar hij verbleef. Drie jaar geleden overleed al zijn echtgenote.

Kok werd geboren in Amersfoort. Zijn vader was gynaecoloog die later een aanstelling kreeg in Rotterdam. Hier groeide hij op. Het gezin was oud-katholiek - een geloofsrichting met nu nog zo'n vierduizend volgelingen die zich ooit van Rome hebben afgescheiden. In de jaren vijftig ging hij rechten studeren in Leiden, waar hij lid en later praeses werd van de oud-katholieke studentenvereniging Batavia.

In 1959 studeerde hij af. Twee jaar later voltooide hij ook nog een studie notarieel recht, waarna hij als advocaat en notaris in dienst trad bij Nauta in Rotterdam. 'Maar het zakelijke aspect was bij hem ondergeschikt aan

GOVAERT KOK

wat doen voor de mensen. De waarde van het individu stond bij hem voorop', zegt Kiki. In 1976 maakte hij de overstap naar de rechterlijke macht in Den Haag. Als rechter straalde hij autoriteit, rust en menselijkheid uit. 'Vriendelijk ter zitting, bescheiden in zijn optreden en streng in zijn oordeel', omschreef de Haagsche Courant hem een keer.

In 1989 werd hij president van het gerechtshof in Den Bosch. Zeven jaar later werd hij gevraagd om dezelfde functie te vervullen bij het Haagse Hof. In 2001 trad hij terug als president, maar hij bleef nog tot 2005 raadsheer.

Tegelijkertijd stelde hij zijn bestuurlijke capaciteiten in dienst van de oud-katholieke kerk. Hij was lid en ook voorzitter van de Commissie voor het Kerkrecht en de Synodale Commissie. Bert Maan, die veel met hem samenwerkte in zowel de rechterlijke macht als in de kerk, schreef in een in memoriam dat de huidige organisatie van de oud-katholieke kerk is gebaseerd op zijn rapport uit 1976.

Tijdens een oecumenisch jeugdkamp in Finland ontmoette hij zijn vrouw, de Deense zendelingsdochter Grete Frimer Larsen met wie hij drie kinderen zou krijgen: naast Kiki ook de jongens Simon en Edsard.

Na zijn pensioen schreef hij boeken over de geschiedenis van de beide gerechtshoven waar hij had gewerkt, plus die van Rotterdam. Kiki: 'Hij was erg historisch geïnteresseerd, had een ijzeren geheugen. Hij kon probleemloos de gebeurtenissen uit een bepaald jaar oplepelen.'

In 2020 verscheen zijn laatste publicatie, weer in verband met de geschiedenis van Rotterdam: De eerste drie voorzitters van Stichting Bevordering van Volkskracht te Rotterdam: Mr. H.M.A. Schadee, mr.dr. K.P. van der Mandele, H.J.E. van Beuningen.

Toch keek hij niet alleen terug. Vaak werd hij gekarakteriseerd als een persoon met hang naar het verleden en oog voor de toekomst.
